

vil indse, at Børnene skal opdrages til Forsigtighed. Dernæst vil jeg som et tredje Moment nævne, at medens der paa Fabrikker eller i Værksteder ikke kommer andre Børn end de der beskæftigede, er det jo saaledes, at Børn gaar til og fra ved alt Arbejdet i Landbrugsvirksomhed. Ogsaa af den Grund kan disse to Virksomhedsomraader ikke sidestilles.

I og for sig er jeg en Modstander af at lovgive med Hensyn til Hjemmearbejde, men saaledes som Bestemmelsen om Hjemmearbejde nu af Udvalget foreslaas affattet, finder jeg den uskadelig og kan anbefale at stemme derfor.

Hvad Børns Anvendelse i Fabrikker angaar, har der jo indenfor Udvalget været et Flertal for at blive staaende ved 12-Aars Grænsen, saaledes at Børn over 12 Aar skulde med visse Indskrænkninger kunne arbejde i Fabrikker; men, som den ærede Ordfører diplomatisk udtrykte sig; paa Grund af forskellige Omstændigheder har man alligevel frafaldet Tanken om at affatte Loven paa denne Maade. Jeg for mit Vedkommende beklager dette. Jeg tror, man begaar en Uret mod mange Børn og deres Forældre; thi vel kan Børnearbejde i nogle Fabrikker være besværligt og anstrengende, men i uhyre mange Fabrikker er det nok saa meget Legeværk som egentligt Fabrikarbejde, og jeg anser det for i mange Tilfælde at være en meget større Ulykke, at Børn over 12 Aar, som jo maa siges at være i den farlige Alder, nødes til at vandre omkring paa Gaderne, hvor de kan lære meget slet, end at de, som i de fleste Tilfælde, tilbringer Tiden under gode Forhold og under Tilsyn i Fabrikkerne. Dertil kommer, at det som bekendt jævnlig hænder, at f. Eks. en Moder kommer og spørger Ejeren af en Fabrik, om ikke hendes Barn maa komme ind dér, hvor hendes ældre Sønner er beskæftigede; saa er Barnet under Tilsyn, og vedkommende opnaar en Fortjeneste. Jeg kan ikke se nogen som helst Grund for Lovgivningsmagten til at gribe ind her, naar Forholdet ordnes saaledes, at Barnets Sundhed ingen Skade lider, og Barnet ikke hindres i at følge Skoleundervisningen. Jeg tror, som sagt, man gør Uret ved at søge denne Bestemmelse gennemført. Men paa Grund af forskellige Omstændigheder har vi altsaa maattet bøje os paa dette Omraade.

Ogsaa jeg glæder mig over, at de under Arbejds- og Fabriktilsynet virkende Tjenestemænd faar deres Lønforhold forbedrede, men denne Forbedring er des-

være ikke saa stor, som man kunde ønske. Som Grund for Udvalgets Bestræbelse med Hensyn til nogle Lønningsnedsættelser ligger jo Tendensen til at skabe nogenlunde ligelige Lønningsforhold for de forskellige Etater; men Forholdene kan jo ogsaa kun blive nogenlunde ligelige, fordi der ikke med Hensyn til Tjenestemænds Virksomhed i de forskellige Etater foreligger saadanne bestemte Data, som ligefrem kunde diktere en saadan Ligelighed. Jeg beklager, at man har nedsat Fabrikinspektørernes Løn med 200 Kr. Jeg indrømmer, at det nævnte Lighedsprincip maaske kan gøre det ønskeligt, men da Fabrikinspektøren i Forvejen har et Slags Honorar paa 200 Kr., som ganske vist hedder Kontorholdsgodtgørelse, og som altsaa ikke er pensionsgivende, havde det været heldigt, om man havde kunnet forhøje det til 400 Kr. Det var mange af os stemte for, og Ministeren ogsaa, men desværre har den Udvej ikke fundet Tilslutning hos Udvalgets Flertal. Hvis den højttærede Minister, som formentlig snart skal have Ordet, kunde blødgøre Folketinget paa dette Punkt, tror jeg, han vilde gøre en meget god Gerning.

Ligesom foregaaende Talere anser jeg dette Lovforslag, som det nu vil blive affattet, naar Flertallets Ændringsforslag vedtages, for at være et godt Fremskridt, og for saa vidt skal jeg, om end med et Suk for enkelte Punktets Vedkommende, med Glæde tilraade, at man stemmer for Lovforslagets endelige Vedtagelse.

Rasmus Hansen: Jeg agter kun at gøre nogle ganske faa Bemærkninger.

Jeg har altid haft den Opfattelse, at naar Befolkningen gik fremad i Kultur, skulde man ogsaa kunne løse Baandene og give den mere Bevægelsesfrihed i alle Retninger. Men vi ved desværre, at saadan er det ikke gaaet; Lovgivningen er i de senere Aar gaaet videre og videre i Retning af at stramme Baandene og lægge Hindringer i Vejen paa mange Omraader, ogsaa paa Erhvervslivets, og det her foreliggende Lovforslag gaar i samme Retning; idet det gaar ud paa at drage flere Virksomheder og Erhverv ind under Polititilsynet, navnlig da ogsaa Landbruget, særlig hvad Børnearbejdet angaar. Denne Lovgivningens Retning har atter medført, at der Aar for Aar skabes flere Embedsmænd med større Lønninger, og vi ser da ogsaa, at det foreliggende Lovforslag forhøjer Lønningerne til Tilsynet med det ikke ubetydelige Beløb af 28,000 Kr., om jeg